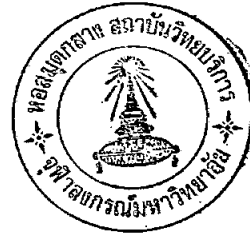

บทที่ ๖
สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เป็นอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นภายในประเทศ เมื่อ ๑๐ กว่าปีมานี้เองนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญอุตสาหกรรมหนึ่ง สาเหตุที่เกิดอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ขึ้นภายในประเทศ ก็เนื่องจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ให้การลงทุนแก่อุตสาหกรรมนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ในระยะต่อมาได้มีการพัฒนาเทคนิคในการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำให้ปริมาณการผลิตภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นมากจนสามารถทดแทนการนำเข้าได้เป็นจำนวนมาก ในปัจจุบันอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ได้เติบโตขึ้นจนเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศมากอุตสาหกรรมหนึ่ง ซึ่งลักษณะโครงสร้างของอุตสาหกรรมแบตเตอรี่สามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะการใช้วัตถุดิบ และ ส่วนประกอบ

วัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตแบตเตอรี่ได้แก่ ตะกั่วชนิด ๙๙.๙๙ เปอร์เซ็นต์ อย่างธรรมชาติ หรืออย่างสังเคราะห์ สำหรับตะกั่วชนิด ๙๙.๙๙ เปอร์เซ็นต์จำเป็นต้องสั่งซื้อจากประเทศ ประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตได้เอง เพราะฉะนั้นวัตถุดิบในการประกอบแบตเตอรี่จึงจำเป็นต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศประมาณร้อยละ ๕๐ ของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ส่วนประกอบที่สำคัญในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ที่พิจารณา คือ เปลือกหม้อแบตเตอรี่, แผ่นกั้นแบตเตอรี่, แผ่นธาตุแบตเตอรี่ ส่วนประกอบทั้ง ๓ ชนิดนี้ในระยะแรกของการเริ่มอุตสาหกรรมแบตเตอรี่จำเป็นต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากทำให้ปีหนึ่ง ๆ ต้องเสียเงินตราต่างประเทศไปเป็นจำนวนมาก แต่ในระยะต่อ ๆ มาเมื่ออุตสาหกรรมแบตเตอรี่ได้ขยายตัวมากขึ้นทำให้ผู้ผลิตแต่ละรายพยายาม

ผลิตส่วนประกอบ เหล่านี้เอง เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ส่วนประกอบจากผู้ผลิตอื่น ๆ ทำให้ปริมาณการนำเข้าของส่วนประกอบ เหล่านี้มีแนวโน้มลดลง

ถ้าพิจารณาถึงส่วนประกอบทั้งหมดที่ใช้ในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ จะปรากฏว่ามูลค่าของส่วนประกอบที่ผลิตได้ภายในประเทศจะมากกว่ามูลค่าของส่วนประกอบส่วนที่มาจากต่างประเทศ จะเห็นว่าอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ส่วนประกอบภายในประเทศมากกว่าส่วนประกอบนอกประเทศ

ลักษณะการเป็นเจ้าของในปัจจุบันอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ภายในประเทศประกอบด้วยผู้ผลิตทั้งหมด ๗ ราย ที่ตั้งของโรงงานของผู้ผลิตแต่ละรายมีลักษณะกระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ รอบ ๆ กรุงเทพฯ และในกรุงเทพฯ เองการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ ส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนโดยคนไทยและอีกส่วนหนึ่ง เป็นการลงทุนของชาวต่างประเทศ สำหรับการลงทุนของคนไทยนั้นคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๒๕ ของการลงทุนทั้งหมด นอกจากนั้นอีกร้อยละ ๒๖.๗๑ แบ่งเป็นการลงทุนของญี่ปุ่นร้อยละ ๒๐.๕๕ และอังกฤษร้อยละ ๖.๑๓ จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ภายในประเทศไทย เป็นการลงทุนโดยคนไทยมากที่สุด

ลักษณะการจ้างงาน การจ้างงานของอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ก. แรงงานที่ไม่มี ความชำนาญ
- ข. แรงงานที่มีความชำนาญ

ปริมาณการจ้างงานทั้ง ๒ ประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะคงที่ มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการจ้างงานน้อยมาก สำหรับแรงงานที่ไม่มี ความชำนาญนั้น เป็นการจ้างแรงงานภายในประเทศทั้งสิ้น สำหรับแรงงานที่มีความชำนาญส่วนใหญ่เป็นชาวไทย และมีชาวต่างประเทศบ้างเล็กน้อย

ลักษณะการใช้เทคนิคอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทุนมาก (Capital Intensive) การผลิตแบตเตอรี่ในขั้นตอนต่าง ๆ จึงมักใช้เครื่องจักรช่วยในการผลิต เครื่องจักรเหล่านี้จำเป็นต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด

ปริมาณการผลิต การผลิตแบตเตอรี่ภายในประเทศแบ่งออกเป็น ๒ ชนิดคือ

ก. แบตเตอรี่สำหรับรถยนต์

ข. แบตเตอรี่สำหรับรถจักรยานยนต์

แบตเตอรี่สำหรับรถยนต์นั้น ผู้ผลิตทุกรายทำการผลิต แต่สำหรับรถจักรยานยนต์นั้น มีบริษัท ยิวซ่า บริษัท สยาม ยี เอสฯ และบริษัท อนันต์ชัย แบตเตอรี่โกเบ จำกัด เท่านั้นที่ทำการผลิต แนวโน้มการผลิตของแบตเตอรี่ทั้ง ๒ ชนิดนี้เพิ่มขึ้นเรื่อยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๑ แบตเตอรี่สำหรับรถยนต์นั้นมีปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงส่วนแบตเตอรี่สำหรับรถจักรยานยนต์นั้นมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น และเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบปริมาณการผลิตทั้งหมดในแต่ละปี สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า อุตสาหกรรมประกอบรถจักรยานยนต์ที่ขยายตัวเร็วกว่าอัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ และปริมาณรถจักรยานยนต์ภายในประเทศก็เพิ่มขึ้นมาก ทำให้ความต้องการแบตเตอรี่รถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้น

ลักษณะตลาด เนื่องจากอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อทดแทนการสิ้นเชิง ดังนั้นจึงมีตลาดอยู่ภายในประเทศ ลักษณะของตลาดนั้นมีการแข่งขันใน ๒ ลักษณะคือ

ก. การแข่งขันระหว่างผู้ผลิต

ข. การแข่งขันจากร้านซ่อมแบตเตอรี่

การแข่งขันจากร้านซ่อมแบตเตอรี่นั้น เป็นคู่แข่งที่น่ากลัวมากสำหรับผู้ผลิตแบตเตอรี่รายต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะว่าร้านซ่อมแบตเตอรี่สามารถเปลี่ยนแผ่นธาตุให้กับแบตเตอรี่เก่าที่หมดอายุการใช้งานแล้ว โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการซื้อแบตเตอรี่ใหม่มาก แต่สำหรับการแข่งขันระหว่างผู้ผลิตกันเองนั้น บริษัท สยาม ยี เอสฯ เป็นบริษัทที่มีปริมาณการจำหน่ายแบตเตอรี่สูงที่สุด

ลักษณะการส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรมแบตเตอรี่เป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับความนิยมการส่งเสริมการลงทุนในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๒ -๒๕๐๖ และในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ โดย

มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้ผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้าซึ่งภายหลังจากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้วอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ก็สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เป็นอย่างดี ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการลงทุน ดังนั้นในปัจจุบันคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ยกเลิกให้การส่งเสริมการลงทุนแก่อุตสาหกรรมแบตเตอรี่แล้ว

อุปสรรคและปัญหาในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ที่จะสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาด้านการผลิต
๒. ปัญหาด้านการตลาด
๓. ปัญหาด้านเทคนิค
๔. ปัญหาด้านภาษี

ปัญหาด้านการผลิต

๑. ปัญหาทางด้านวัตถุดิบ ผู้ผลิตมักประสบปัญหาวัตถุดิบมีการขึ้นราคาตลอดเวลา โดยเฉพาะตะกั่วบริสุทธิ์ (Pure Lead) ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตประมาณ ๖๕% ของวัตถุดิบทั้งหมด ตะกั่วบริสุทธิ์ทั้งหมดที่ใช้ในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่จะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศทั้ง ๆ ที่ในประเทศไทยก็มีตะกั่ว แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากตะกั่วที่มีอยู่ไม่ใช่ตะกั่วบริสุทธิ์ ๙๙.๙๙% แต่ถ้าทำการถลุงตะกั่วที่มีอยู่ในประเทศไทยก็อาจจะทำให้เป็นตะกั่วบริสุทธิ์ที่ใช้ในการผลิตแบตเตอรี่ได้ ในการที่ตะกั่วบริสุทธิ์เป็นวัตถุดิบที่สำคัญถ้าเกิดขาดแคลนจากต่างประเทศเมื่อใดอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ก็ไม่สามารถที่จะดำรงอยู่ได้ ราคาตะกั่วบริสุทธิ์ในตลาดโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอได้ขึ้นราคาจากตันละประมาณ ๓๕๐ ปอนด์ เป็นประมาณตันละ ๖๕๐ ปอนด์ ในปัจจุบันจึงเป็นเหตุให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

๒. เนื่องจากเกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน ซึ่งกระทบกระเทือนเศรษฐกิจไปทั่วโลกราคาน้ำมันในประเทศไทยก็เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ทำให้อุตสาหกรรมแบตเตอรี่กระทบกระเทือน เนื่องจากอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรในการผลิตเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเชื้อเพลิงสูงขึ้นมาก ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนในการ

ผลิตของแต่ละบริษัท เพิ่มขึ้นในช่วงเวลานั้น ๆ

๓. เนื่องจากโรงงานผู้ผลิตแบตเตอรี่จำเป็นต้องใช้ไฟฟ้าในการผลิตแบตเตอรี่ การที่โรงงานต้องประสบกับภาวะไฟฟ้าดับบ่อยครั้ง ทำให้การผลิตต้องหยุดชงัก ส่วนผสมหรือวัตถุดิบซึ่งอยู่ในเครื่องจักรขณะทำงานต้องสูญเสียไปในขณะที่ไฟฟ้าดับมีมูลค่าคร่าวๆมาก ๆ ทำให้บริษัทผู้ผลิตต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายไปในกรณีที่ไม่ควรจะเสียมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

ปัญหาด้านการตลาด

เนื่องจากตลาดของแบตเตอรี่มีลักษณะแข่งขันกันมากทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ผู้ผลิตแต่ละรายต้องพยายามทำให้สินค้าของตนอยู่ในความนิยมของตลาดมากกว่าคู่แข่งอื่น จากการสอบถามจากผู้ผลิตปัญหาต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

๑. ในขณะที่ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นมาก เนื่องจากราคาระดับวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตคือตะกั่วบริสุทธิ์ เพิ่มขึ้นกว่า ๘๐% แต่บริษัทผู้ผลิตแบตเตอรี่ไม่สามารถจะปรับระดับราคาขายแบตเตอรี่ได้ตามสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะรัฐบาลได้ประกาศควบคุมราคาสินค้าประเภทนี้อยู่ บริษัทผู้ผลิตจึงต้องรับภาระในการขาดทุนตลอดมาในช่วงที่วัตถุดิบขึ้นราคา ถึงแม้บริษัทผู้ผลิตได้ทำหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรเกี่ยวกับการขอปรับราคาขายตามราคาระดับวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น ในการพิจารณาและอนุมัติให้ปรับราคาขายได้จะต้องใช้เวลาประมาณ ๑ - ๒ เดือน ทำให้บริษัทผู้ผลิตต้องรับภาระการขาดทุน บริษัทผู้ผลิตไม่สามารถที่จะกักตุนตะกั่วบริสุทธิ์ไว้ได้หลาย ๆ เนื่องจากจะต้องใช้เงินจำนวนมากสำหรับการกักตุนและระดับราคาตะกั่วบริสุทธิ์ในตลาดโลก เปลี่ยนแปลงอยู่ทุกวันยากแก่การเก็งกำไร

๒. มีการปลอมแปลงแบตเตอรี่ที่มีชื่อเสียงโดยใช้วัตถุดิบคุณภาพต่ำมาทำการผลิต แล้วนำออกจำหน่ายในราคาต่ำโดยผู้ใช้ไม่รู้สึกเรื่องอายุการใช้งาน ทำให้เพิ่มภาระการแข่งขันแก่ผู้ผลิตมากขึ้น

๓. การแข่งขันจากร้านซ่อมแบตเตอรี่จากการที่ผู้ผลิตทำการผลิตแบตเตอรี่ชนิดหลายฝา เมื่อแบตเตอรี่เสียสามารถรื้อออกมาดูได้ว่ามีนบกพร่องที่จุดใดจุดหนึ่ง

ร้านซ่อมก็จะทำการเปลี่ยนแผ่นธาตุใหม่ลงไปหรือซ่อม ณ จุดนั้น ๆ ได้ ราคาซ่อมแบตเตอรี่ถูกกว่าที่จะเปลี่ยนแบตเตอรี่ใหม่ประมาณ ๕๐% จึงทำให้ร้านซ่อมแบตเตอรี่มีบทบาททางด้านตลาดในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่

๔. การขนส่งจากโรงงานไปยังแหล่งจำหน่ายโดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะต้องเสียค่าขนส่งราคาแพงมาก และมีประสบการณ์การแตกชำรุดของสินค้าระหว่างการขนส่งอยู่เสมอ

ปัญหาทางด้านเทคนิค

รัฐบาลไม่ให้ความสนใจเอาใจใส่ในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เนื่องจากรัฐบาลเห็นว่าอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เจริญพอแล้วจึงปล่อยให้เจริญด้วยตัวของมันเอง ทั้ง ๆ ที่ในต่างประเทศได้พัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ ขึ้นมาเรื่อย ๆ เช่นการผลิตแบตเตอรี่ฝาเดียวแทนที่จะผลิตแบตเตอรี่ชนิดหลายฝา ทั้งนี้เพราะถ้าผลิตแบตเตอรี่ชนิดฝาเดียวสามารถทำให้ขจัดคู่แข่งชั้นประเภทร้านซ่อมแบตเตอรี่ออกไปได้ เพราะแบตเตอรี่ชนิดฝาเดียวไม่สามารถจะรื้อออกมาซ่อมหรือเปลี่ยนแผ่นธาตุใหม่ได้ ในปัจจุบันแบตเตอรี่ที่นำเข้ามาส่วนใหญ่จะเป็นแบตเตอรี่ขนาดใหญ่ซึ่งผู้ผลิตในประเทศไทยยังไม่สามารถทำการผลิตได้ แบตเตอรี่พวกนี้จะใช้กับองค์การโทรศัพท์, รถไฟ ฯลฯ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ยังได้วิวัฒนาการที่จะใช้แบตเตอรี่แทนน้ำมันที่มีระดับราคาสูงขึ้น ซึ่งเทคนิคต่างๆ เหล่านี้บริษัทผู้ผลิตได้เล็งเห็นความสำคัญเพื่อที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ จึงได้ขอส่งเสริมจากทางรัฐบาลโดยขอনাช่างเทคนิคจากต่างประเทศเพื่อมาสอนคนไทย แต่ก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรจากรัฐบาล ซึ่งในบางครั้งทำให้บริษัทผู้ผลิตหมดกำลังใจในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้

ปัญหาด้านภาษี

๑. ผู้ผลิตต้องเผชิญกับภาระอากรขาเข้าของวัตถุดิบบางอย่างที่ยังไม่สามารถผลิตได้ในประเทศ เช่นตะกั่วบริสุทธิ์ ๙๙.๙๙% การนำเข้าทุกครั้งต้องมีการวางเงินมัดจำก่อนและในบางครั้งต้องเสียภาษีอากรเพิ่มจากเงินมัดจำอีกด้วยทำให้ค่าใช้จ่ายสูงต้นทุนการผลิตจึงสูงตามไปด้วย

๒. ภาษีการส่งออกแบด เตอร์รี่ รัฐบาลได้มีการชดเชยทางด้านภาษีในการส่งออกให้กับผู้ผลิต ๒ ลักษณะ

ก. รัฐบาลจะชดเชยภาษีให้โดยคิดจากรัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

ข. รัฐบาลจะชดเชยโดยคิดตามจำนวนหม้อที่ส่งออกโดยเฉลี่ยให้เท่า ๆ กัน หม้อละ ๒๕.๘๐ บาท

บริษัทผู้ผลิตที่ทำกาส่งออกจะเลือกริธีชดเชยภาษีเอง ส่วนใหญ่บริษัทนิยมเลือกชดเชยภาษีเหมา เป็นหม้อ ทั้งที่วิธีชดเชยโดยคิดจากรัตถุดิบเป็นวิธีที่ยุติธรรมคือแบด เตอร์รี่หนึ่งหม้อใช้รัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศเท่าใดก็คิดชดเชยให้ไปตามจำนวนที่ใช้ในการผลิต แต่บริษัทผู้ผลิตจะได้รับการพิจารณาคือเงินค่าชดเชยล่าช้าประมาณ ๕ - ๖ เดือน ทั้งนี้เพราะจะต้องเสียเวลาในการคำนวณมูลค่างัรัตถุดิบที่ใช้ แต่การชดเชยเหมา เป็นหม้อจะได้รับเงินชดเชยคืนเร็วใช้เวลาประมาณ ๑๕ - ๓๐ วัน แต่วิธีนี้ไม่ยุติธรรม เพราะไม่ว่าแบด เตอร์รี่ขนาด เล็กหรือใหญ่จะได้รับค่าชดเชยเท่ากัน ทั้ง ๆ ที่แบด เตอร์รี่ขนาดใหญ่ต้องใช้รัตถุดิบมากกว่า แต่ได้รับการชดเชยเท่ากับแบด เตอร์รี่ขนาดเล็กซึ่งการชดเชยให้ในบางครั้งคิดแล้วไม่คุ้ม ทำให้บริษัทผู้ผลิต ผลิตแบด เตอร์รี่ขนาดเล็กส่งออกจำหน่ายต่างประเทศมากกว่าแบด เตอร์รี่ขนาดใหญ่ ทั้ง ๆ ที่ตลาดในต่างประเทศต้องการแบด เตอร์รี่ขนาดใหญ่มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ด้านบริษัทผู้ผลิตควรหาทางป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันได้แก่

๑. การจัดซื้อรัตถุดิบ ตะกั่วบริสุทธิ์เป็นรัตถุดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ การสั่งซื้อโดยทั่วไปมักจะผ่านบริษัทตัวแทนในประเทศทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น บริษัทผู้ผลิตทั้ง ๗ ควรจะรวมตัวกันแล้วสั่งซื้อโดยตรงไม่ต้องผ่านตัวแทน จะทำให้มีอำนาจการต่อรองมากขึ้น ราคาสั่งซื้อจะต่ำลงมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลงด้วย

๒. รัตถุดิบต่าง ๆ ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในบางครั้งเกิดขาดแคลนเนื่องจากความล่าช้าในการจัดส่ง บริษัทผู้ผลิตควรสำรองไว้ในปริมาณที่มากพอ

และควรกำหนดจุดสั่งซื้อไว้ว่าควรจะสั่งซื้อ ณ จุดที่คาดว่าจะมีพอใช้จนกว่าส่วนที่สั่งซื้อใหม่จะเข้ามาถึง

๓. เพื่อเป็นการขจัดคู่แข่งชั้นที่สำคัญคือ ร้านซ่อมแบตเตอรี่จากการที่บริษัท ได้ผลิตแบตเตอรี่ชนิดหลายฝา คือ แบตเตอรี่ชนิด ๖ โวลท์จะใช้ฝา ๓ ฝา แบตเตอรี่ชนิด ๑๒ โวลท์จะใช้ฝา ๖ ฝา การใช้ฝาหม้อหลายฝาเมื่อแบตเตอรี่เสียสามารถหรือออกมาตรวจดูได้ว่ามันบกพร่องที่จุดใดจุดหนึ่งก็จะทำการเปลี่ยนแผ่นธาตุหรือซ่อม ณ จุดนั้น ๆ ได้จึงทำให้ร้านซ่อมแบตเตอรี่มีบทบาทในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ แต่ถ้าผู้ผลิตหันมาหาวิธีการผลิตแบตเตอรี่ชนิดฝาเดียวแล้ว เวลาใช้แบตเตอรี่หมดอายุหรือเสียไม่สามารถหรือออกมาซ่อมแซมได้และเปลี่ยนหม้อ แก้วก็ไม่สามารถซื้อไปบรรจุแผ่นธาตุใหม่ได้ เพราะฉะนั้นการผลิตแบตเตอรี่แบบฝาเดียว เป็นวิธีการกำจัดร้านซ่อมแบตเตอรี่และผู้ปลอมแปลงแบตเตอรี่ได้วิธีหนึ่ง

๔. ผู้ผลิตทั้ง ๗ ควรรวมตัวกันตั้งชมรมผู้ผลิตแบตเตอรี่ขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น เสนอข้อเรียกร้องต่าง ๆ ต่อรัฐบาล เช่นในด้านราคา, เทคนิคต่าง ๆ และเพื่อเป็นการตกลงจัดสรรแบ่งส่วนตลาดในประเทศ ผู้ผลิตจะได้ไม่ต้องแข่งขันจำหน่ายโดยวิธีตัดราคากันเองอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๕. การปรับปรุงคุณภาพให้ได้มาตรฐานเนื่องจากผู้ผลิตแบตเตอรี่ทั้ง ๗ แห่ง ได้ผลิตแบตเตอรี่เกินความต้องการของตลาดภายในประเทศ ผู้ผลิตจำเป็นต้องขยายตลาดไปสู่ตลาดต่างประเทศ ในการขยายตลาดไปสู่ต่างประเทศนั้นผู้ผลิตจะต้องปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของแบตเตอรี่ให้ทัดเทียมกับต่างประเทศอยู่เสมอ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้

๖. เพื่อไม่ให้ปัญหาเกี่ยวกับไฟฟ้าเกิดขึ้น บริษัทผู้ผลิตควรติดตั้งเครื่องผลิตไฟฟ้าขึ้นภายในโรงงาน เพื่อภาวะฉุกเฉินไฟฟ้าดับจะได้มีพลังงานดำเนินงานต่อไปไม่ต้องหยุดชงัก

อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่รัฐบาลสามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ตั้งแนวทางข้อ เสนอแนะดังนี้

๑. ด้านการผลิต ตะกั่วบริสุทธิ์ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตยังจำเป็นต้องนำเข้าไปในราคาที่สูง รัฐบาลควรส่งเสริมให้ผู้ลงทุนทำเหมืองและถลุงแร่ตะกั่วบริสุทธิ์ชนิด ๙๙.๙๙% ทั้งนี้เพราะแร่ตะกั่วที่มีอยู่ในประเทศไทยสามารถถลุงให้เป็นตะกั่วบริสุทธิ์ชนิด ๙๙.๙๙% ได้เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมแบตเตอรี่และอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกมากมายปี ๆ หนึ่งประเทศไทยต้องสั่งตะกั่วมาใช้ในกิจการอุตสาหกรรมเป็นจำนวนหมื่นๆ ตันมูลค่าหลายล้านบาท ถ้าต่างประเทศเกิดขาดแคลนตะกั่วบริสุทธิ์ชนิด ๙๙.๙๙% เมื่อใดอุตสาหกรรมหลายประเภทในประเทศไทยต้องหยุดซังก เจริญเติบโตได้ยากโดยเฉพาะอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ รัฐบาลควรเล็งเห็นความสำคัญในข้อนี้ เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สนใจลงทุนทำเหมืองและถลุงแร่ตะกั่วให้ได้ตะกั่วบริสุทธิ์ชนิด ๙๙.๙๙% หรือต่อยกว่าเล็กน้อยอย่างจริงจัง ถ้าสามารถผลิตตะกั่วบริสุทธิ์ชนิด ๙๙.๙๙% ได้เองจะสามารถทำให้ประหยัดเงินตราต่างประเทศปีละหลายสิบล้านบาทและอาจทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

๒. ด้านเทคนิค รัฐบาลควรเอาใจใส่สนับสนุนอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ให้พัฒนาทันกับต่างประเทศโดยรัฐบาลควรเผยแพร่เทคโนโลยีในการผลิต ๆ ให้แก่ผู้ผลิตภายในประเทศโดยกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้แนะนำ เทคโนโลยีใหม่ ๆ นั้นให้กับผู้ผลิตซึ่งจะช่วยทำให้การผลิตภายในประเทศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๓. ด้านภาษีอากร รัฐบาลควรพิจารณาอัตราภาษีอากรนำเข้าของวัตถุดิบที่ได้สั่งเข้ามาใช้เพื่อทำการผลิตให้เหมาะสมรวมทั้งหาวิธีการแก้ไขการเก็บภาษีเข้าด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลควรที่จะพิจารณาการชดเชยภาษีในการส่งออก ถ้ารัฐบาลชดเชยภาษีให้โดยวิธีคิดจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตซึ่งเป็นวิธีที่ยุติธรรม รัฐบาลควรเร่งระยะเวลาในการพิจารณาคืนเงินชดเชยให้กับผู้ผลิต เพราะ การคืนเงินชดเชยช้าทำให้ผู้ผลิตขาดเงินทุนหมุนเวียน ส่วนในการชดเชยโดยคิดเหมาเป็นหม้อรัฐบาลไม่ควรชดเชยให้เท่ากันทุกขนาด ทั้งนี้เพราะแบตเตอรี่ขนาดใหญ่ต้นทุนการผลิตสูง ใช้วัตถุดิบที่นำมาจากต่างประเทศมากเพื่อพิจารณาแล้วค่าชดเชยไม่คุ้มกับที่รัฐบาลจ่ายให้ เพราะฉะนั้นในการชดเชยเหมา เป็นหม้อรัฐบาลควรแบ่งตามขนาด เพื่อให้ความยุติธรรมและความเหมาะสม

๔. ด้านการตลาด

- การกำหนดราคาควบคุมของคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควร ทำให้ผู้ผลิตต้องรับภาระขาดทุนในช่วงที่ราคาวัตถุดิบราคาสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้ผลิตไม่สามารถปรับราคาขายตามราคาวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น การปรับราคาจะต้องเสนอไปยังคณะกรรมการกลางป้องกันการค้ากำไรเกินควรกว่าจะพิจารณาที่ใช้เวลานาน เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรจะให้ผู้ผลิตมีอำนาจพิจารณาให้มีการปรับราคาสินค้าได้ตามสภาพความเป็นจริง หรือรัฐบาลควรใช้ระยะเวลาในการพิจารณาให้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ ทั้งนี้เพราะราคาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตแบตเตอรี่ระดับราคามีการเปลี่ยนแปลงทุกวัน

- ในปัจจุบันได้มีการปลอมแปลงผลิตแบตเตอรี่ที่มีชื่อเสียงออกมาจำหน่ายในราคาต่ำแต่คุณภาพก็ต่ำด้วย ทำให้แบตเตอรี่เสียชื่อเสียงขาดความนิยมไป เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรกวัดขังตรวจสอบคุณภาพของแบตเตอรี่ให้มากขึ้น และหามาตรการเพื่อขจัดกาปลอมแปลงสำหรับการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพต่ำ

- รัฐบาลควรจำกัดจำนวนแบตเตอรี่นำเข้าจากต่างประเทศให้น้อยลงตามลำดับจนไม่ส่งเข้าเลยยกเว้นแบตเตอรี่ที่ไม่สามารถผลิตได้ภายในประเทศเท่านั้น เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตให้มีตลาดจำหน่ายในประเทศมากขึ้น

เนื่องจากอุตสาหกรรมแบตเตอรี่ภายในประเทศได้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในการผลิตเพื่อทดแทนการสั่งเข้า แต่อย่างไรก็ดีในปัจจุบันผู้ผลิตแต่ละรายไม่ได้ผลิตเต็มกำลังการผลิตที่มีอยู่ ซึ่งเนื่องมาจากความต้องการภายในประเทศมีอัตราการเพิ่มไม่สูงนัก รัฐบาลควรให้การส่งเสริมการผลิตแบตเตอรี่เพื่อเป็นสินค้าออก ในปัจจุบันการส่งเสริมอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เพื่อผลิตเป็นสินค้าออกนั้น ผู้ผลิตจะได้รับสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ หลายประการ เช่นการได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนในด้านภาษีต่าง ๆ จากกระทรวงการคลัง สิ่งซึ่งใจเหล่านี้ อาจทำให้ผู้ผลิตต่าง ๆ เพิ่มปริมาณการผลิตจนเต็มกำลังการผลิตหรืออาจลงทุนเพิ่มปริมาณการผลิตจะทำให้เกิดการประหยัคต่อขนาดต้นทุนการผลิตจะลดลงราคาแบตเตอรี่ที่ผลิตได้ก็จะลดลงจนอาจแข่งขันกับการเปลี่ยนแปลงอัตราแบตเตอรี่ของร้านซ่อมแบตเตอรี่ได้

ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เพื่อผลิตเป็นสินค้าออกนั้น จำเป็นที่จะต้องมีตลาดในต่างประเทศ การหาตลาดในต่างประเทศนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับผู้ผลิตตลาดต่างประเทศที่ผู้ผลิตหาเองในปัจจุบันก็เป็นตลาดแคบ ๆ ไม่กว้างขวางนัก เพราะฉะนั้นถ้ารัฐบาลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตภายในประเทศโดยกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้หาตลาดติดต่อ เปิดความสัมพันธ์ทางด้านการค้ากับต่างประเทศให้กับผู้ผลิตมากที่สุด

เท่าที่จะทำได้ และควรให้ข่าวสารด้านการตลาดในต่างประเทศให้แก่ผู้ผลิตภายในประเทศเพื่อเป็นการส่งเสริมสินค้าออกให้มากขึ้น

อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อยานพาหนะซึ่งจำเป็นต่อชีวิตประจำวันและยุทธปัจจัยที่สำคัญในยามสงคราม เป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น มีความต้องการวัตถุดิบภายในประเทศเพื่อนำโรงงานเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน สำหรับการควบคุมราคาควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิตทั่วไป โดยพิจารณาภาวะการทั่วไปทั้งภายในและต่างประเทศรวมทั้งพิจารณาให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคประสบปัญหาที่น้อยที่สุด ในปัจจุบันอุตสาหกรรมแบตเตอรี่เป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทดแทน-การนำเข้าได้เป็นอย่างดีและกำลังประสบปัญหา กำลังการผลิตส่วนเกินมีอยู่มาก (Excess capacity) ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณความต้องการแบตเตอรี่ภายในประเทศในปัจจุบันต่ำกว่าปริมาณการผลิตแบตเตอรี่ภายในประเทศถึงแม้ความต้องการแบตเตอรี่ภายในเพิ่มขึ้นโดยประชาชนในต่างจังหวัดได้หันมาใช้แบตเตอรี่กับโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากกำลังกระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอแต่กำลังการผลิตส่วนเกินก็ยังคงเหลืออยู่อีกมาก และในส่วนของตลาดผู้ผลิตแบตเตอรี่ใหม่มีส่วนของตลาดเพียงร้อยละ ๗๐ ส่วนอีกร้อยละ ๓๐ เป็นตลาดของร้านซ่อมแบตเตอรี่ เพราะฉะนั้น กำลังการผลิตส่วนเกินจำเป็นต้องส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ นี้สู่ทางการลงทุนในสภาวะการณปัจจุบันผู้ลงทุนรายใหม่จะหาส่วนของตลาดภายในประเทศได้ยาก จึงยังไม่เหมาะที่ลงทุน แต่อย่างไรก็ตามสภาวะการณโดยทั่วไปของผู้ผลิตเดิมทั้ง ๗ แห่งผู้เขียนเชื่อว่ากำลังการผลิตส่วนเกินของแบตเตอรี่สามารถจะเป็นสินค้าออกได้เป็นอย่างดีในอนาคต ทั้งนี้นอกจากต้นทุนการผลิตเกี่ยวกับแรงงานที่ต่ำกว่าและคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศแล้ว ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในแถบอเมริกาและยุโรปได้มีข้อจำกัดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแบตเตอรี่มาก ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมนี้ได้ก่อให้เกิด Water pollution ทำให้ต้องลดปริมาณการผลิตลง จึงจำเป็นต้องส่งแบตเตอรี่จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ในประเทศไทยก็มีข้อจำกัดเกี่ยวกับ Water pollution

เช่นกันแต่ไม่มากนัก โรงงานได้ทำการกำจัดได้ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้กำหนด เพราะฉะนั้นจึงยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Water pollution ในประเทศไทย ผู้เขียนคาดว่าแบตเตอรี่ของประเทศไทยจะต้องเป็นที่นิยมในยุโรปและอเมริกาแน่นอน แต่อย่างไรก็ตามรัฐบาลก็ต้องให้การสนับสนุนแก้ไขปัญหาค่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งช่วยเหลือด้านการตลาดในต่างประเทศพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการส่งสินค้าออกจำหน่ายแล้วจะทำให้ประเทศไทยได้เงินตราต่างประเทศจากการขายแบตเตอรี่เป็นสินค้าออกได้สูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย